

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-79

4.2.2020

Frende Skadeforsikring AS

Reise/reisegods

Tyveri/ran – fast eller midlertidig bopel?

Sikrede ble utsatt for et ran i en bolig i Spania og ble frastjålet en rekke smykker og verdisaker. Boligen var eid av sikrede og hennes ektefelle. Sikrede hadde på ranstidspunktet registrert adresse i svigerforeldrenes bolig i Norge ifølge folkeregisteret. Sikrede og ektefellen disponerte ytterligere en leilighet i Spania. Selskapet avsto erstatning under henvisning til at reiseforsikringen ikke gjaldt på sikredes faste eller midlertidige bopel. Sikrede anførte at hennes bopel var i Norge, og at boligen i Spania ikke kunne anses som verken en midlertidig eller fast bopel. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 578 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter ran/tyveri fra bolig.

Sikrede har en reiseforsikring som blant annet omfatter tap ved tyveri/ran. Forsikringen gjelder i henhold til pkt. 2.2:

... fra sikrede forlater sin bostedsadresse i Norge til sikrede er tilbake på samme adresse.

Forsikringen gjelder ikke:

Når sikrede oppholder seg i eller på sin faste eller midlertidige bopel.

Sikrede ble den 8.10.18 utsatt for ran/tyveri i en bolig i Spania. Boligen eies av sikrede og hennes ektefelle. Sikrede ble frastjålet en rekke smykker og verdisaker, og har søkt erstatning for totalt kr 578 000 under sin reiseforsikring.

Sikrede reiste fra Norge til Spania den 1.10.18.

Selskapets utreder gjennomførte en samtale med sikrede den 8.3.19 hvor sikrede ifølge samtalereferatet blant annet forklarte følgende:

Etter oppholdet i Sverige flyttet de til Benalmadena i Malaga, Spania. De flyttet dit i November 2012. ... De kjøpte tomt i Benalmadena i begynnelsen av 2013, men det er en byggeprosess som har dratt ut i tid. I følge forsikringstaker ble de lurt, slik at de nå sliter med å få ferdigattest på huset. De må gjøre om med fasade blant annet ved å "tette igjen" vinduer for å få det godkjent.

... Siden det ikke har vært ferdigattest har de ikke kunnet bo i huset fast, men det er fullt møblert og etter at de tok ut separasjon bodde (ektefellen) der i perioder. ...

I tillegg til huset har de hatt en penthouseleilighet i sentrum i Benalmadena, mot stranda. ...

Før de tok ut separasjon i januar 2017 vil forsikringstaker si hun oppholdt seg mer i Spania enn i Norge. Da vil hun si hun bodde der. Som nevnt fikk hun etter separasjonen et behov for å gjøre egne ting og begynte å satse mer på kunsten. Dette medførte at hun har hatt perioder hvor hun har bodd i Norge. Hun sa at om man ser tilbake på 2018 har hun vært i Norge månedlig.

Verken hun eller (ektefellen) har hatt noen egen bolig i Norge de siste årene, men (ektefellen) sine foreldre har et stort hus i S., (adresse). Der har forsikringstaker kunnet bos så mye hun har ønsket, særlig siden svigerforeldrene bor store deler av året i London. De har også hatt folkeregistret adresse på svigerforeldrenes adresse i S. Høsten 2018 (før hendelsen) døde bestefaren til (ektefellen) og han har da overtatt bestefarens leilighet på S., (adresse). Der har de alle folkeregistret adresse per i dag.

I etterkant av hendelsen har hun og (ektefellen) funnet tilbake til hverandre. Forsikringstaker har helt siden de ble separert hatt et ønske om at de skal flytte permanent tilbake til Norge og heller pendle til Benalmadena, men det er ikke bestemt hvordan de skal gjøre det. Hun har hatt et ønske om å flytte tilbake til Norge helt siden de ble separert i 2017. ...

Ifølge referatet skulle sikrede få besøk av sin bror og hans familie, og at de skulle bo sammen med sikrede i huset:

Hun selv ankom tidlig i uken, mens broren med familie kom fredag. I løpet av uken (før broren og familien kom) flyttet forsikringstaker og (ektefellen) masse fra leiligheten og til huset der de skulle

Selskapets utreder gjennomførte en telefonsamtale med sikrede den 10.4.19. Av notatet til utreder fremgår det at sikrede forklarte blant annet følgende:

Forsikringstaker sa det var først etter hendelsen de bestemte seg for å prøve å få alle problemene med huset og kommunene i orden. I perioden før hendelsen skjedde var det ingen av dem som bodde i huset. Hun tror ikke hun hadde sovet der de siste seks månedene før hendelsen. Dette var litt fordi det i denne perioden var skolefri og barna var i Norge og hun var i Norge. Hun var derfor ikke så mye i Spania da.

Etter hendelsen har de bodd både i leiligheten og huset og det gjør de den dag i dag. Huset er fortsatt ikke godkjent, men de forsøker å komme til en løsning med kommunen.

Selskapet besluttet den 12.4.19 å avslå erstatning under henvisning til at reiseforsikringen ikke gjelder på fast eller midlertidig bopel.

Sikrede krever dekning for ran med et tap på kr 578 000 og avviser at huset hvor ranet fant sted var sikredes faste eller midlertidige bopel. Begrepet "bopel" er ikke nærmere definert i vilkårene. Uklarheten i vilkårene må være selskapets risiko. "Bopel" defineres i Store norske leksikon som "... en persons offisielle bosted, som er registrert i folkeregisteret". Sikrede har folkeregistret adresse i Norge og er medlem av norsk folketrygd. Sikrede hadde på ranstidspunktet sin bopel i S.

Bopelbegrepet kan ikke forstås slik at man kan ha bopel en rekke steder. Bopel er kun på én gateadresse, og kan ikke være summen av flere oppholdssteder i for eksempel samme by.

Huset var kun en halvferdig, evakuert byggeplass. Huset viste seg å være feilkonstruert og led av betydelige skjulte feil og mangler, som lekkasje, fukt og mugg. Det var ikke utstedt ferdigattest, og huset var lite egnet for boligformål. I perioden 2017–2018 var det dessuten bygningsarbeid i huset som medførte mye bråk og støv. Sikredes familie leide i lang tid en annen bolig mens huset var under bygging.

At sikrede eventuelt hadde intensjoner om at boligen skulle bebos i fremtiden er ikke av avgjørende betydning. Det er bopelen på skadetidspunktet som er relevant i henhold til forsikringsdekningen. Uansett var det heller ikke sikredes intensjon om at huset skulle benyttes som fast bolig i fremtiden.

Sikrede har ikke fått lese utreders sammendrag eller høre lydopptaket fra samtalen. Dette er en saksbehandlingsfeil som gjør at verken lydfilen eller sammendraget kan tillegges bevisverdi.

Selskapet har ved avtaleinngåelsen og fornyelse plikt til å opplyse om vesentlige begrensninger i forsikringsavtalen, jf. fal. § 2-1. Selskapet har ikke informert om at forsikringen ikke gjelder på fast eller midlertidig bopel, til tross for den fortolkningen av "bopel"-begrepet selskapet legger til

grunn. Selskapet har dermed ikke lagt forholdene til rette på en slik måte at en "vesentlig begrensning" i vilkårene i "rimelig grad" har blitt gjort kjent for sikrede.

Saken nødvendiggjør ikke muntlig forklaring eller umiddelbar bevisførsel. Saken er derfor egnet for en behandling ved Finansklagenemnda, og Finansklagenemnda kan ikke unndra seg behandling av sakens realiteter.

Selskapet avviser ansvar. Reiseforsikringen gjelder ikke når sikrede oppholder seg i eller på sin faste eller midlertidige bopel. I jusleksikon defineres "bopel" som "... tilholdsstedet, eller boligadressen til en person. Bopelen vil normalt være personens postadresse, og være registrert i folkeregisteret".

Sikrede har hatt bopel i både Norge og i Spania. Sikredes faste bopel før hendelsen fremstår å være leiligheten i Benalmadena, men kort tid før hendelsen flyttet sikrede og ektefellen mange gjenstander fra leiligheten til huset. Fra og med det tidspunkt har familien bodd sammen, dels i leiligheten og dels i huset, og frem til i dag har huset vært sikredes midlertidige bopel.

Huset er eid av sikrede og hennes ektefelle, og familien hadde svært mange av sine eiendeler i huset. Det burde derfor ha vært tegnet en innboforsikring for innboet i huset. Sikrede har opplyst at intensjonen er at huset skulle bli deres faste bopel i Spania når ferdigattest foreligger. Huset har en annen karakter enn et feriehus som leies eller bebos for en kortere periode.

Samtalereferatet har bevisverdi selv om det ikke er signert av sikrede. Lydfilene bekrefter at referatene er riktig. Selskapet har basert sine vurderinger på forklaringene fra sikrede.

Faktumfremstilling i klagen avviker på flere punkter fra opplysningene sikrede gav før avslaget, og det kan derfor reises spørsmål ved om saken er egnet for en skriftlig behandling ved Finansklagenemnda.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under reiseforsikringen.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Det er uklart for nemnda hvor sikrede hadde sin bolig da ranet fant sted. Nemnda forstår saken slik at sikrede på ranstidspunktet hadde registrert adresse i svigerforeldrenes hus i S. Ut fra den fremlagte dokumentasjonen vekslet hun med å bo i dette huset, leiligheten i (B.B) og det aktuelle huset der ranet fant sted, men partene er uenig om omfanget av bruken av de forskjellige enhetene. Fra sikredes side er det dessuten anført at rapportene fra utreder ikke kan tillegges bevisverdi. Nemnda mener derfor saken bør belyses med muntlige forklaringer fra partene i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Trine Vøien (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).